

Sygn. akt VIII Gz 8/18

POSTANOWIENIE

Dnia 28 lutego 2018 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VIII Wydział Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Artur Fornal (sprawozdawca)

Sędziowie: SO Elżbieta Kala

SO Marek Tauer

po rozpoznaniu w dniu 28 lutego 2018 r. w Bydgoszczy

na posiedzeniu niejawnym

w sprawie z powództwa „ (...)” z **siedzibą we W.**

przeciwko **A. K.**

na skutek zażalenia pozwanej na postanowienie Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 11 października 2017 r. (sygn. akt VIII GNc 4420/16)

p o s t a n a w i a:

oddalić zażalenie.

Artur Fornal Elżbieta Kala Marek Tauer

Sygn. akt VIII Gz 8/18

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 11 października 2017 r. Sąd Rejonowy w Bydgoszczy odrzucił zarzuty pozwanej od nakazu zapłaty wydanego w dniu 5 sierpnia 2016 r.

W uzasadnieniu Sąd Rejonowy wskazał, że pozwanej prawomocnie odmówiono zwolnienia od kosztów sądowych w postaci opłaty od ww. zarzutów – postanowienie referendarza sądowego z dnia 27 marca 2017 r. w tym przedmiocie utrzymane zostało w mocy postanowieniem Sądu z dnia 13 kwietnia 2017 r. – a wezwana do uiszczenia powyższej opłaty pozwana nie wniosła jej, złożyła natomiast kolejny wniosek o zwolnienie od kosztów sądowy oparty na tych samych podstawach. Wniosek ten podlegał zatem odrzuceniu na podstawie art. 107 ust. 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych – co nastąpiło niezaskarżalnym postanowieniem referendarza sądowego z dnia 6 października 2017 r. – wobec zaś nieuiszczenia przez pozwaną opłaty od zarzutów należało je odrzucić, stosownie do art. 494 § 1 k.p.c.

Pozwana złożyła zażalenie na powyższe postanowienie zaskarżając je w całości i domagając się skierowania sprawy do ponownego rozpatrzenia.

W uzasadnieniu zażalenia skarżąca wskazała, że w odpowiedzi na wezwanie do uiszczenia opłaty przedstawiła swoją sytuację finansową, następnie zaś – w odpowiedzi na wezwanie – w określonym terminie dokonała uzupełnienia braków formalnych tego wniosku. Niesłuszne i krzywdzące dla pozwanej jest stanowisko, że nie dopełniono przy tym

w sposób wystarczający formalności, Sąd zaś, odrzucając jej zarzuty, nie uwzględnił jej sytuacji materialnej, czym pozbawił ją możliwości skorzystania z instytucji zwolnienia od kosztów sądowych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Zażalenie nie zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 107 ust. 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jedn. Dz. U z 2018 r., poz. 300 – dalej jako „u.k.s.c.”) ponowny wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych, oparty na tych samych okolicznościach polega odrzuceniu. Na odrzucenie wniosku nie przysługuje zażalenie, jednak niedopuszczalność zaskarżenia postanowienia w tym przedmiocie nie oznacza, że postanowienie to nie podlega kontroli, strona może bowiem domagać się jego rozpoznania przez sąd drugiej instancji, na podstawie art. 380 k.p.c., jeśli – jak w niniejszej sprawie – wniesie zażalenie na postanowienie o odrzuceniu nieopłaconego środka zaskarżenia (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 stycznia 2015 r., I CZ 96/14, LEX nr 1640235).

Jak wynika z regulacji zawartej w art. 107 ust. 1 u.k.s.c., w razie prawomocnego oddalenia wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych strona nie może ponownie domagać się zwolnienia powołując się na te same okoliczności, które stanowiły uzasadnienie oddalonego wniosku. Dla oceny, czy rzeczywiście wystąpiły nowe lub inne okoliczności, o jakich mowa w tym przepisie, należy dokonać porównania sytuacji majątkowej strony przedstawionej we wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych z sytuacją zaprezentowaną przez nią w ponownym wniosku. Nie każda niekorzystna modyfikacja wysokości wynagrodzenia, dochodów czy stałych wydatków może być potraktowana jako przyczyna ingerencji w prawomocne orzeczenie sądu odmawiające zwolnienia od kosztów sądowych. Chodzi tu o zmiany istotne, które mogłyby wpływać na odmienne rozstrzygnięcie o obowiązku strony w odniesieniu do ponoszenia kosztów sądowych (zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 11 lutego 2009 r., V CZ 4/09, LEX nr 658212 i z dnia 27 kwietnia 2016 r., II CZ 19/16, LEX nr 2048464).

W niniejszej sprawie pozwana domagając się zwolnienia od kosztów sądowych po raz pierwszy – w oparciu o oświadczenie z dnia 6 marca 2017 r., a także w skardze na orzeczenie referendarza sądowego z dnia 27 marca 2017 r. odmawiające jej takiego zwolnienia – wskazywała na brak jakiegokolwiek dochodu, ze względu na zaprzestanie prowadzenia działalności gospodarczej i uzyskanie status osoby bezrobotnej. Pozwana wskazywała przy tym na fakt pozostawania w związku z tym na utrzymaniu rodziny (zob. k. 49 – 51 i 63 – 64 akt). Okoliczności te zostały ostatecznie poddane ocenie w uzasadnieniu postanowienia Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 13 kwietnia 2017 r., które utrzymało w mocy powyższe orzeczenie referendarza sądowego (k. 54-55 i 68 – 69 akt).

Zauważyć trzeba, że w kolejnym wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych – złożonym w piśmie z dnia 27 kwietnia 2017 r., a uzupełnionym w dniu 9 czerwca 2017 r. – pozwana powołała tożsame okoliczności wskazując ponownie na fakt całkowitej utraty źródła utrzymania wobec zaprzestania prowadzenia działalności gospodarczej, uzyskanie statusu osoby bezrobotnej oraz pozostawanie w związku z tym na utrzymaniu rodziny (zob. k. 70 i 77-81 akt). Ponowny wniosek o zwolnienie od kosztów o tożsamej w istocie rzeczy treści nie był zatem dopuszczalny w świetle regulacji zawartej w art. 107 ust. 1 u.k.s.c. i w konsekwencji słusznie podlegał on odrzuceniu – na podstawie art. 107 ust. 2 u.k.s.c. (co nastąpiło odrębnym postanowieniem wydanym przez referendarza sądowego w dniu 6 października 2017 r. - k. 86 akt). Nie mógł on przerwać biegu terminu wyznaczonego uprzednio – zarządzeniem z dnia 13 kwietnia 2017 r. (k. 68 v.- 70 i 74 akt) – dla wniesienia opłaty należnej w niniejszej sprawie od zarzutów (art. 112 ust. 4 w zw. z art. 19 ust. 4 u.k.s.c.; por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 września 2009 r., IV CZ 64/09, LEX nr 852588, a także uzasadnienie postanowienia tego Sądu z dnia 9 października 2015 r., IV CZ 38/15, LEX nr 1936741).

Na powyższe nie mogła mieć żadnego wpływu okoliczność, że referendarz sądowy zamiast od razu odrzucić ponowny wniosek pozwanej o zwolnienie od kosztów, podjął inne czynności, wzywając w tym przypadku do usunięcia jego braków, a następnie do nadesłania określonych dokumentów dotyczących sytuacji finansowej skarżącej (k. 75 i 83 akt; zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 listopada 2016 r., I PZ 23/16, LEX nr 2273876),

Mając to na uwadze, Sąd Okręgowy oddalił zażalenie na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c.

Artur Fornal Elżbieta Kala Marek Tauer